چھاپ غلام محمد نور محمد تاجران کتب

قال النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اول ما خلق اللہ نوری

نورِ محمدی

موسوم بہ

نور نامہ کشمیری

تصنیف جناب مولوی حافظ میر عبد الغنی صاحب مرحوم ساکن موضع رتنی پورہ

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب مہاراج گنج بازار

شاخ

مائیسمہ بازار امیرا کدل سرینگر کشمیر

(شیام آفسٹ لیتھو ورکس دہلی)

بسم اللہ الرحمن الرحیم

نور محمدی موسوم بہ نور نامہ

ہتس دپ حمد یس خلاق عالم — ز نور مصطفیٰ خیر البرایا

گوڈن سوی نور رب العالمین — انن بونہ آسمانن تہ زمین

کرن پیدا انتی یس عرش و افلاک — ہہندی پیٹہ تو یس پونہ افلاک

ہہندی نور پیش ازجان و دل آسو — قبل آدم میانن آب و گل اسو

دتن محبوب یس ختم النبیین — انن آخر چھو یس ناسخ تمہ دین

کرن خیر الشرایع شرع تمسند — عظیم الخلق سوی رٹ ورع تمسند

سو بے سایہ زہ عالم زیر سایہ — تمس نور من تہ تہند کس چھو پایہ

ہہند پوز تہ امتس کم کرامت — عطا کریس تہ دیوتس خیر امت

کرن علمای امت کانبیائی — ہہندس امتس کم اولیا چھی

نہ دینک چھ تارک بار تمسند — ہہند اولاد چھی انوار تمسند

ہہندن آل و صحبن ہند محبت — سپنمت فرض حق پر جملہ امت

خلیفہ ژور تمسند راست کردار — چھ کعبس دینکس تم ژور دیوار

چراغ و مسجد و محراب و منبر — ابوبکر و عمر عثمان و حیدر

ژوسے بنیاد تم صدق و عدلس — حیا و علم و عرفانس تہ فضلس

۳

بتن دتو خالقن عزت تہ رفعت
کروک اشہر تہ اظہر دین بہ حجت
چراغ و مسجد و محراب و منبر
خداوندا یہ چھم بڈ جانِ منت
تہندوی دین و ایمان جان بخشتم
کروک اسلام اشہر دین اظہر
تھوک رتہ رتہ نشانہ عدل و انصاف
منورہ شین دل لولہ تہندے
تہندی دوست در جنت مخلد
زُوواہن خالوادن تم چھہ منبع
چھ ساری پانہ تارک تم تہ زد رہ
بتن زوٗن نش چھہ مذہب روشن
بتن پتہ رحمت رضوان وادار
تہندے پاسہ اے خلاق منان
یہ بخشایش مہ کر تھم پور کرادم

عطوفت مرحمت شفقت بر امت
امر فرمتہ کفارن تحقیر
ابوبکر و عمر عثمان و حیدر
تمن ہند و بخشتہم دردل محبت
تہند دیدار دم ایقان بخشتم
سپن ہر جا مظفر دین منور
کروک اسلام روشن قاف تا قاف
شین زن منخ صورت ہولہ تہند
تہندن دشمن دوزخ سزا بہ
چھہ ر دین نبی تم تت چھہ مطلع
چھ لشکر سارِ امت تماہ تم زور
شین ہند دل چھو تہندی مہرہ گلشن
بوین نازل و مادم الف و یکبار
تہندوی زر محبت دیم بایقان
یہ نعمت بخشتہم بصیرت مہ ہیادم

ہیہ بو نظر بخشتم نوراہ ذرہ یارب
مہ از پاین تہ کیا یارب عطا نور
میہ بیکن بخشتم نوراہ جسد ایا
دچھن یہ نورکرکھا ورعطا نور
زیبوی اندریہ نوراہ بخش یارب
کنن تی بخشتم یارب سنگاہ نور
اچھن تہ کرتی نوراہ الٰہی
کرم در نفس پر جسم و جعطا نور
خداوندا یہ کرو در دل عطا نور

میہ از پس نور دیہ کرم عطا نور
بعفلت بخشتم نور عظیما
کروم یہ جسم و جان دل باصفا نور
بحق حضرت خیر البرایا
سو نور النور سوی نورِ علی نور

دین کینہہ دوست جھیم کاشرتہ وتن	چھو بہتر عام خاص نت تھون کن
خدا یاری کرم یدزبان بخشتم	بکشمیری ونن ید تران بخشتم
ونانی بوزنم الہام جاری	یہ کریم کرو گارن لسن بو یاری
لکھم تعویذ نیکن نیکمردن	عشیقن صادقن بیہ اہل دردن
یہ چھوی تعویذ رچھہ تھو سینہ پالس	یہوی پروت لیک غیبی خزانن
حدیث مصطفےٰ شمع ہدایت	یہے یابوزہ یس لسن تہ غنایت
سیبداہ نیکبخاہ یادتھاوی	سو پالس کینو بعقبیٰ زادتھاوی

اللّٰہم صل علیٰ سیدنا محمد وآلہٖ بقدر حسنہٖ وجمالہٖ

مناجات بدرگاہِ مجیب الدعوات وترجمہ دعای یا نور
مروی از سرور کائنات علیہ افضل الصلوات واکمل التحیات
وتقریظاً لہٰذہ المنظومات

اَللّٰھُمَّ اجْعَلْ فِیْ قَلْبِیْ نُوْرًا وَّفِیْ نَفْسِیْ نُوْرًا وَّفِیْ بَصَرِیْ
وَفِیْ سَمْعِیْ نُوْرًا وَّفِیْ لِسَانِیْ نُوْرًا وَّاجْعَلْ عَنْ یَّمِیْنِیْ نُوْرًا
وَّعَنْ شِمَالِیْ نُوْرًا وَّمِنْ فَوْقِیْ نُوْرًا وَّمِنْ تَحْتِیْ نُوْرًا وَّمِنْ اَمَامِیْ
نُوْرًا وَّمِنْ خَلْفِیْ نُوْرًا وَّاَعْظِمْ لِیْ نُوْرًا وَّاجْعَلْنِیْ نُوْرًا

بیان اول ما خلق اللہ
نوری و کل شیٔ من نوری
خلق کلھم من نوری
نوری من نور اللہ

[illegible]

انا نور اللہ و خلق کل شئ من نوری و کل شئ نوری

یہ و نو پیغمبرن ییلہ خاص باری
گوڈن کینژاہ یہ پیدا خالقن کراو
سو اللہ پانہ یہ کینہہ آسو نہ بوُد
بامرِ حضرتِ ربّ البر ابا ہمی
سو مُدت آسو کونہ ده ۱۹ لچھہ تہ کینہہ ساس
دِین کینہہ شصت دو لک سال ہشتاد
دِپن نو لچھہ کینہہ علمای اُمت
یتنگ اک ساس و بیسی چھوی تنکو روز
چھوا ییتس مُدتس برونٹھ نورِ حضرت
دِپن پیدا یامت نورسا ینٹ
ہتھس وریس دو نون سجدہ معبُود
دِپن پانے نمتس معبودِ پاکن
تہ میانوی نورزی محبوب میانوی
سرِ پاکت تہ برکت پیدہ کرُمے

نمتس ہر دم زحق رحمت نثاری
چھو میانوی نورِ اصحابن تہ می باو
کرُن از نورِ خود سوی نور موجُود
سُتھاہ کال آسو ییتھ جملہ اشیا
نہ زانن عالمان در علمِ الناس
سو نوری آسو توہ یتہ کرکھ ایجاد
یہ ییتھ از کائنات آسو نورِ حضرت
تہ لچھہ تہ شیت ساس وریاہ تنکو بونہ
خدای پاکنی المنوت چھ پرزکت
دلنوان پرژ کال سجدہ خالقس کن
برامت فرض و نو سجدہ تمے رُود
تہ چھوک محبوب میانوی بیشک و ظن
یہ از ہر دو جہان مطلوب جانوی
دل از اخلاص سوی از مہر برُمے

چھو ہندی نورنا سن منز بہند راو
یہ طورہ لکھت تھاوت و رزلش تھاو
عمل تہ علم و حلم و تحقیق دریا
چھ پانژم عشق سیم بحر مصفا
ششم از نور ایم چھ صبر دریا

[illegible]

دویم خلوت نشین یم گوشہ گیرے
چہ ژورم اہل ایمان یم بعالم
چھو پانژم قوم یم صابر بہر حال
ستم اہل توکل کرکھ پیدا
نوم اہل نمازہ یم پاکبازی
تمی ریش شتر لفیس قطرہ ۱۰ ڈہ پے
اکیس یم رت چھ در دنیا و عقبیٰ
ترٛیمہ لش مرد و زن فرمان بردار
رضا وال ژورمی لش کرکھ موجود
شیٖم مصلح شتم یم روزہ داری
نومہ ۹ لش سایہ حافظ کرکھ پیدا
یہی سینہ مبارک قطرہ ڈہ پے
چھ یم عاشق نہ عارف متقی بوز
چھ یم طالب تہ صوفی اہل ایقان
زہ چھ راز شاہ ۲ نورم برت پے

ترٛیم درویش یم روشن ضمیرے
زادم پیدہ گے پن تا لیس دم
شیم صدیق یمن ہند پڑ چھ احوال
چھ ایچھم مخلصان یس با صفا ہا
دہم ذاکر چھ یم بابرگ و سازی
تموٚ لش ۱۰ جماعت پیدہ بیہ گے
قناعت وال ۲ دوٚیمی لشہ ہوٚیدا
چھ یم نیکو سیر صابر بہر کارہ
پرس تصدیق کرہ ون پانژہ شہ گے بود
چھ ایچھم طالب پروردگاری
دہیمہ لشہ شکر دپہ ون گے ہوٚیدا
تمو لشہ ۱۰ جماعژ پیدہ بیہ گے
فقیر عالم نہ غازی حاجی آموز
پتھے پاٹھن سپن پیدا ایک آن
تمو لش شمس و قمر پیدہ بیہ گے

در بیان خلقت ارواح عالم
از نور پاک خیر البشر صلی اللہ
علیہ و آلہ و سلم

دپن پیہ نور پاکس قطرہ پی ژور
تو لنش سے عناصر پیدہ سگے ژور
اکس لنش آب سے دوییس نار پیدا
ترتیم وچھ خاک تہ دوم باد ہر جا
دپن رب الجلیل نور پاکس
نظر کر باد و نار و آب و خاکس
ژہ یہ محبوب تہ ژی مطلوب بہاوی
یہ چھاوی لول تہ ژہ لوب چھاوی
انت ظاہر ہیتا کمہ لنش ون
رٹوک تمہ ژہ ون کیاہ اختیار

چھو ہندی نور ناسن پانژہ مستاو
چھو مروارید ستمتس نشہ موجود
لباس اہل دنیا نو یہ پیدا
پیم دہ قطرہ انگشتانِ پاکن
اکس ساری چھہ نیران جای پیدا
دو یمہ لنش کانِ زر گیہ آفریدہ
عصا موسیٰ کلیمن ژورمس لود
چھو پانژمس کتھ عیسیٰ حیوتہ بان گراوک
چھو ناقہ صالح شیتمی قطرہ لنش لود
کرک ادہ اونٹ اٹھمے قطرہ پیدا
دہمہ لنش چار پایہ جانور ہیم
دہانِ پاکہ لنش نے قطرہ پے ژور
اولکہ حضرتِ آدم ہویدا
ترہمہ قطرہ امامِ دوازدہ آی
دپن قطرہ ترہ جسیم پاک ہری

صراطِ پل گڈک گل شتمیہ لنش دراو
لباس اہلِ جنت اٹھمس لود
مسلمان جای ہمی لنش ہویدا
نو لنش پیدہ کیاہ کرہ وذات پاکن
جواہر لعل و یاقوت کیت ہر جا
کرک روپہ کان ترمی نشہ پیدہ
گرایت اژدہار حکمِ معبود
بدل برجای اسماعیل تھاوک
سنمہ لنش گذ چھہ تم یم کرکھ موجود
بیتھے نومس نشہ فاطر گے ہویدا
دیکھہ ون برۂ و بحر س منز بسن یم
جہاںٔ آو نورہ یرہ لے زورہ دھو شور
دو یمہ لنش کرکھ اولو العزم پیدا
ژودہ معصوم ژورمہ قطرہ نش آی
سپن کوہِ قاف پیدا جن و پری

۸

دپن تتہ نورِ حضرتؐ پورہ بادس
نظر کر پانسی کانہہ عیب چھُوی
دپوس نورن ژلہ وُن چھوک ژہ پلنگ
پہو ہی چھُوی عیب بلہ فرماد نورن
دپون استغفر اللہ چھُوس پُر عیب
پہ پکنہ لوز کھتی اَن داوِن ایمان
سپُن واقف عیب ژہ نورِ حضرتؐ
ادہ گو نورِ حضرتؐ اتشس کُن
دپن گو مار نورس کو کنہ ژہ چھوک وُن
ژہ نہ بو بندہ لس پروردگارس
دپن گو نور نارس دنتہ کیاہ کار
دپوس نار زن مُرادی چھم تہ چھم کار
ولس نورن تھوی بچتہ کلا ماہ
ژہ کیاہ چھُوی عیب پانس کُن نظر کر
کری زندہ ژہ داواہ ماری آباہ

چھہ بندس کام کیاہ سیتی مرادس
دین کیاہ عیب می چھوم پادم تسوی
ژہ کنہ ڈیشی نہ ساری داوہ ڈلنگ
ژہ چھوک بے عیب داون وُن عروراً
چھُو بے عیبی خدا دانای ہر غیب
ہمتس نورس سپون دردم مسلمان
پرُن کلمہ رٹن وردل محبت
سلاماہ تتھ جواباہ نورہ بورن
دنن خلاق نورس بندہ مامن
سو واقف سارسی سیرس جہاں رس
کران آسک مہ واقف کرز اسرار
پیٹن مطلب کراوُن چار ونا چار
مرادس سیت کیاہ بندس چھُ کاماہ
تمکو اصلاح پزِ جانس خبر کر
تہ بورنت ونوسہ نارن تھو جواباہ

۹

کیفیت خلقت آدم علیہ السلام وادبیان از عناصر اربعہ

سو اوّل اسم سے سارن نشے او
ظاہر چھ سو چھوس معنا سو نش زاو
نو تہ کیفیت دین نش یو محمدؐ
چھو سوی انحضرتن سند جدِ امجد
چھو سوی آگو اصفیاون اولیاون
سو چھ آدم صفی اللہ انبیاون
نو تہ پیدا چھو کورُت کرو گگارن
او سکہ روُ خاکی نورن اختیارا

چھو بندہ عیب وا ہے - اللہ چھو بے عیب	سو بنینک عالم ودانای ہر غیب
یہ نکتہ یام آین بوزن از نور	لبن وَت نہ ز گمراہی سپون دور
پران کلمہ سپون وردم مسلمان	انن ایمان بنیش از دل وجان

جواب وسوال نور پاک ہمراہ خاک واختیار کردن برائے تکوین خاک را

دپان اوہ نور حضرتِ آو خاکس	سلاماہ تم جواباہ نورِ پاکس
زِ و کو نہ چھوکی نور سی پو بورہ خاکن	یو چھوس بندہ خداد پو نورِ پاکن
زِ ہ تہ یو بندہ تس ربّ الجلیلس	بنتس ساری خیر نعم الوکیلس
دپن چھوس تس کیاہ کراو زِ ہ اے خاک	جواباہ رُت دِ نن چھوس خاکِ نمناک
یہ کنیزاہ حکم حق آسی بہ در کار	نہ کراون چھوم بہ لازم چار و ناچار
و چھین افتادگی زِ چھی چھ خاکس	صفت نشند لبند آو نور پاکس
سو بولاون نگو یائی انن جوان	کنھاہ و ننسنہ خوش گو جان جانان
کمس بندس چھو طاقت کراوہ یہ کار	بجز رور د گنگاری سزادار
یہ نکتہ خاکنی وَن بوز نورن	رٹن نن زن ببر فرحا سرورا
ونن چھ زی اختیار اوّل تہ آخر	بہ بنینک کراو مگ باطن تہ ظاہر

یو چار عنصر و نش ذات پاکن
چھو ساردی پیدہ کورت پیٹھ کن
پچھ آدم آدمی از خاک پیدہ بود
چھ ہم عنصر تہ نی تت سیت پیدو

شری نش ریہ برا شند سپدا یہ سنبرا و
امی کانش وداو نش پچھ از خاک
بنیاد آدم آدم پچھ تہ نشہ سیت پاک
وہ عنصر سے آبی سنبہ چھ باری
چھ سنبہ چھو پیٹھ سنبہ ساری
تن سنبہ خاکی تہ بادی چھ سوری جان

چھ سنبہ خاکی چھوی کہ کیہ بعل ان
چھ پیر بادی نش تن چھوی ج سر ان شمر
چھ پیر آبی سنبہ نش بنیل اندر جہان شمر
چھ پیر ناری نش کانی چھ فیض اندر جہان شمر
چھ پیر ایل صفا نعر و بیب پیٹھ کنی چشمان
غیب اندر سنت شعاہ پیٹھ خالق جان
حد اینہ بستوی لیب خالق جان

پری کانسہ یئ پنٹھادہ ورنامہ
مصنف ہت یئس سر ونش فانہ
دردراہ سوز یا رب پنہ ہئ سہ یت
ہرہ ؐ مصطفےؐ پیغمبرہ شجرو زیات

یمو چار عنصر ونیش خالقن بود
کرن از خاک پیدا یم تہ در خاک
چھہ یم از آب پیدا تم باآبے
کرن یم واوہ پیدا لنشو ونمُا
کرن یم نارہ پیدا نار سی منز
کھون ساری چھہ ازآب و دانہ از خاک
وتھن در روز حشر ساری ازخاک
بدن نیکین خدا کرہ پانہ جبار
بدوزخ ین گنہگارن کفارن
چھو دنیا مزرع العقبے لسعیدن
کرن نیکو عمل ہم لگ پدنیا

کرن جن والنس درعالم چھہ موجود
وچھو تو چھ لیوک پے بیہ در خاک
رچھن بدرن تھے مارن باآبے
لیوک واوی تہ واون کرکھ فانا
لیوک لنشو ونمُا مر نارسی منز
زمن ساری بحکم حق چھہ در خاک
کرک بلہ زندہ بیتیک ابر و پاک
نندن جنت بدان دیتہ نار قہار
بجنت جای دِن پرہیزگارن
رتن تہ نیک بختن بیہ مُریدن
لبعن تم جنتہ الماوے لعقبے

در خاتمہ ومناجات بدرگاہ قاضی الحاجات

خداوندا زہ چھوک خلاق اشیا
شفیع امتی میہ سوی ختم النبیینؐ
تہندن آل و صحبن ہند محبت

ز نور مصطفےؐ خیر البرایا
محبت دِم تہند پالن تہند دین
مِہ دتو تھم مارتم یارب ون تت ییت

بیپہ یلئے اندرہ درتواب و
نفراض ہنکھ بیپہر شنن و ہوا ندن و
شیران نور ہپر بمبارک

۱۱

پری یس نور نامہ یا تقوی یاد
یسمیں دیہ پانہ خالق جنتس یاد
بیرہ پرہ سان پانس سیت زن لنا
تقوی یاکن سوتھادی کینہ اردور
یرت سے زانہ پانس تھاو تقویہ
کلہت زن ریچھ پچی اوسہ کینہ چیز
دیتس کرد دین ہندا جرجا ر
کرس کل عرق نوری دل پر انوار

چھو دزی بادرادن سوی بہر ان
دوم میکال رزق یس چھو پینان
ان و پیغمبرن وحی خدا لیس
سواکہ جبرئیل ابن وحی خدا لیس
ملونہ بیہ رپچھ ربن لنش ستھاہ کم
یچھ کرد دی مراتبہ تھد تک یم

ظهورک اوج رلوم نوازح لوک
سوزا وان بو نشن پیٹ چھودرک
تجھی پیدو بہ یرلان تن قبض منہ
بتقریب ویہ تشیح آنو لنش ستر
ستھاہ کالاہ بونت قبض اندر بوٹ
شمار اوکیاہ کرک مدت چھو بر ژیوٹ
خدای پاکن اوہ چہر تیلسی ون
تلت ترتعہ بو وارہ بیرہ وین تن
هژی میٹھ ان ترمیم بش ژہ وس بن
ژہ ایس بیت خاکس کریہ ون
کرن بو آدماہ ازخاک پیدا
ارادہ تی چھو در قدرت بو پیدا
سوایمت آو جبرئیل خاکس کن
زمینہ تمنو ودن پدہ باک تراون

چھو عزرائیل سیوم قابض جان	چھو اسرافیل صاحب صوٗر پرزان
تمن بڈ مرتباہ پروردگارن	چھودلو متونت چھوتی سرا جہانا
تھوی ویہ لش تہ لیش بانی بہ گفتار	ترٹھی پڑھہ سان بوزی غیر انکار
خواص اسنادو امک کیاہ چھ بسیار	یدتھی لوزنامہ بم باظہار
وچھن لیس آسہ فارسی لوز نامس	وچھن داتی بمقصد نیک کامس
خدایا چھوک ژہ بے شک خالق نور	بوٗرت کریہ میانوی سعی مشکور
لکھی کاتھ یا پری یا بوزہ ازدوٗر	چھو حافظ دل کرس نورٗ علی نور
بنور علم و ایقان سینہ برسالو	بحق مصطفیٰ محبوب لیس جانو
کرن یم یاد یارب میانی یا بخیر	رچھوک دہر دوعالم یارب ان خیر

باقی لوزنامہ عنبر شمامہ وایجاد آدم علیہ السلام

دوبارہ حکم یزدان سوی لوزاو	ظہوٗرک لوزہ میانے کرِدہ پیراو
چھو عرشس پیٹھ قندیلاہ قبہ نورٗ	دوٗہ رٹ الحق قبہ سی منزری مکان بور
فرشتن منز سپن قاضی ژہ اے نور	گژھن چانہ فیصلہ راضی تہ مسروٗر
خدای پاکنی بیلہ ارض و افلاک	کرٗن نمہ لوزہ پیدا بوزلولاک
درونِ قبہ رٹ اوہ جای نورن	فرشتن جلوہ ہاوان بوسروٗرن

پلی تمنی عذاباہ سخت کراون
تہنز و یدیو آسمان نٹے
فرشتہ رحمتک جبرئیلؑ ژی چھوک
سو جبرئیلؑ آسو رحمی نرم دل ہم
یہ کیٖنزاہ وُن زمینی کرو گارس
سیوون اوہ حکم اسرافیلس صاحبس
بناون آدمؑ خاکی خلیفہ
زمینی کُن یلہ اسرافیل آو
زمین ہتو وُن اسرافیلو
مرژے مر آدمس یدو لدن جان
بمنس لنش ذرتیا تھاہ زرد پینے
گنہگاری تمی بدکار یتہ ید
لدن از حرس بر سر خاک اِد بابہ
مرژی وُ پدن پلی نیتھ ہیو گنہگار
یہ کیاہ سنہ مالکس کتھ خوش آوی

کتھو چاپو مہ بدبڈ کرون نیاو ون
ژہ ناحق خون ہیالوی یکہ ہیٹے
یہ ہپ یتھو ہیو سنتم کوہ ژی پرھن چھوک
سو فیرت گو عجب صرت والو یکدم
دنن واقف ژہ چھوک سرتین جہاس
ہتری مُٹھ منگ زمینس گزنتہ تن وس
ہتری مُٹھ ان ازین خاک ضعیفہ
مرژی مُٹھ دکہ زمینی منتھاہ تھاو
رحم دل چھوک فرشتہ پاک شیلیو
یہ کت لبورت دوم فرچھس ریوان
بمن کبرو منی تراون نہ بنی
منافق مشرک و کافر تہ فرزند
یدی ژہ تارن ژندی آس گنہگار
لبن دوزخ عذابس تم گرفتار
بو چھس عاجز تہ یتھو کھش کم مہ کراوی

ہمیاہ یتھو چھوس ہوس پاک عاجز
ہمیش یتھو پکم تراوتہ چھوم نہ تابہ یب آبیب پشتہ
ہیو ہیکیاہ پو کوہ پیادیب ژہ کہ چھوک رحمت و شفقت
لدہ مر نالکاہ یدو انین چھوک پیسی تتہ روز باوک
ژہ اسرافیل چھوبن بیک عوک پانی الود کراون
ژہ وٗد یکہ پو ہیو رامرحمت دمر دی بادہ نو
دوبارہ ہیمرہ پہ زمیر مر دو چھ دراو
ژمن ہمر ژہ پلے ازرق نبالے

یمیٔ چھوی ژہ پلوا پن عرش اعلیٰ
فیکا ترکرو ہمیل اتن کرابر دراو
زمینی کرو یتمل آسمان پیہ دراو
اسرافیل ژہ

۱۳

کرون عرضاہ بدرگاہ الٰہی
زمینی وُن ژہ تُت دراو کمای
سیوون اوہ حکم میکائیل ژی دیس
مرژی مُٹھ منگ زمینس دیژو تتس
زمینی اوہ کراون لتق سلام اوہ
مرژی مُٹھ دکہ وُن وُن کیتھ کال ماہ
خدائی پانی تبورس بوژی کن
ژہ تے مانک چھو امر اللہ مانن
زمینی بوز بات پوس دو کھ کیاہ
کرن عجز و زاری گریہ تہ آہ
وُدُن کوہ تہ چھاون یکرہ کن
ژہ ودھ ظلم تر کوہ دانجہ ژنگ
لدون مراد مٹی از خاک لمناکی
تنے بیاسنہ گژھن کیاہ نیخی خاکی

سو آدم پیدہ گژھ از آب و از گل
نمس نش تے زٔری اولاد وُپدن
گنہٗ تم زٔرِ کرن تے کتھ زٔرے بو
فرشتہ رٔچھنوک میکالہ زٔری چھوک
زٔ چھوک کیاّل رزق جملہ عالم
قسم چھوی رَبہٕ سُند چھوک بندہٕ حق
بو مسکینہ مہ یِٹھ شوبی نہ کینہ
وچھن یلہٕ زاری اَسنز عجز و نیاز
خدا وندا تے کیا چھوک زٔ آگاہ
سوال یِہ پاو تم و توم قسم چالو
سپنو ارشاد و یعزرائیلس کُن
وڈٕ وتراون زمینس کُن سو وتھو بٕ
زمینی رٔبہ سنز یِہ چھسِم امینی
مٔرزی مٔٹھ اک زٔ وِک چھوی حکم جبار
زمینی وٕت کراو ولاو کیتاہ

گمانہ بدمہٕ چھوم میکالہ در دِل
سٹھا بد تم تہ بدبُنیاد آسن
مے امیہ ہیتہٕ کو تاہ ڈٹے بو
یہ یِٹھ یتھو ظلم ناحق کیاہ زٔ چھوک
قیامت دوہٕ زٔ تُلون عرش اعظم
یِہ رحمی کرمہٕ کرادُم ظلم مُطلق
ملایک چھوک زٔ رُت آئینہ دینہ
لبو ہُی آسمان تم زٔاو پرواز
زمینی گریہ کرِ یِہ نالہ تہ آہ
ادہٕ متہ کینہ نہ آت سنز چارہ کانہٕ زانو
تُہندی از خداوِ پولس زٔ وس بٕ
تُھندن آرہٕ سَرن کرتھون کن
چھنو سُند حکم مانن پاک طینی
جُدا از حکم روزُن چھا سزاوار
سُمے نہ مٔرزہ مٔٹھ عزرائیلہ زاہ

ولہ پونہ بڈ خلقتھاہ بدکار آسن
فرشتہ رحم کریتم چھُوی صواباہ
تژہ صاحب چھے میہ منگنہ خاک آدم
لمتو کرو رحم میہ تتہ اپنے عار
تژہ تے ہنھدی قبیلہ چھوک تژہ حیلہ
رحم کرو ون چھوانہ او صاحب یہ ہی
ٹھوُن نہ کُن ہنھدن مکرو حیلن
زمینی آت اندر کینھ چھُو یہ بیارہ
میہ آسو وابستہ تژہ رحمی دلس منز
میہ پٹھ ساپنن پیوی حکم الٰہی
بناوم بیت سو تمبھوی دمہ ظہوُر
بناوم نور روشنائی دمے بو
بناوم ماریٔد بو چھکہ زہراہ
بناوم مہر یٔد محبت بتی بو
بناوم تیر یٔد وے رحم تراوسے

سُٹھاہ مکار غدار آسن
گناہن ھنہ لبی نہ کینہہ میہ تاباہ
رحم کریٔہ ہم نہ فیرت تم گیٔ تام
تژہ بیرحمی نہ کر یُٔ چھاسہ اوار
یہ پیش حق تعالی چھُوی وسیلہ
رحم کر نیر نے مطابق ساری
واپس فیرت چواباہ عزرائیلن
حکم سپنیوی سواز درگاہ وارہ
وچھمہ بچار کینھہ ات مُشکلس منز
بنم مار زاہ پھرٔن زانگ کیاہ ہی
بواز مرضی حق ہرگز نہ چھوُس دور
بناوم مار نہ زالن ہیے بو
بناوم وار یٔد ہافے بو قہراہ
قہر کراوم قیامت ہاوتے بو
کرم یٔد پیر بو آسرانہ پاتھے

15

کووڑی خاک و غولس کنہ میہ گل
وشتہ چھوک ژہ قرب حق تعالے
پڑ یاکیا دری ہیٔ چھار داری
وشتہ چھوک رحم ول کوتہ چھویٔ
گوڈن بڈ بای چانی نامہ آیٔ
رحم کرہ ہم تہ بیرحمی ژہ کرہ کھتم
گژھن ون پیدہ کم زنانہ کم مرد
ژہ کرکھتم استخوانن میدہ میدہ
فیسق کار آیہ زنانن تہ مردن
ولیس تم لوزہ غیرت ہے زمینی
ژہ صاحب غرہ تھ منگنی زمینی
غیرت امراللّٰہس تھو چانی شامت
زمینی وودرتھ زن سینہ گنہ ووی
وودن از چشم گے کم چشمہ جاری
وڈن بڈہ باک والتس نالہ تا عرش

یلہ وٹ سنگ ہا راہ کیاہ ژہ چھوی ول
فیا مزوو ژہ تلہ ہن عرش اعلے
ژہ چھو ییا باو حق کرکھتم جنامی
پہ مسکینی کوو باوت میہ تژی
یو وندک یاں تم غیرت کیایٔ
ننہ گاری کرت والنچ کنز کھتم
گنڈن تم کھر وشر کک روز شب و
گژھن کر گرژھہ مہ نش تم راہ نہ پیدہ
پہ میانوی خون تژی کھسی بگردن
بیہ تژ چانی تمن تہ زنت طینی
گوڈن آیای کرتھک نانہ نیتی
دن چانن زاملن چھے تا قیامت
تمی وو نے اچھن لس پیوبیا نہ وی
یکہ دن تا قیامت ممنہ سیاری
ندا از عرش گو سوی والو تا ووش

چھوی

دپوس تتھو واتِ بخش پروردگارن
یِموتِس ساوی رحم کریاسس
دپوس عزرائیلن کینہہ چھوٗ نہ وسواس
دپوس ادہ خالقن گرُکھ تہ سِرّہ
برِت از قہر و تندی بیٖدہ چھوک ژی
عرض کراون الٰہی خلق دشمن
ندا آو تس زِ درگاہِ الٰہی
بخار و تپ دِق نہ سِلہ سرسام
پھوٗرت تہ بیچ ذات الجنب نا سوٗر
بوڈُن آبہ دَژن نارہ کولی پن
چیچک نیرن تہ قولنج ماشراقی
پھوٗر پھٹہ دِنو سُرف افعی دکژدُم
مرُن از تیغ وخنجر گرز و نیزہ
مرُن از زخم شیر و کلبِ مجنون
مرض کیتاہ تہ بیماری بہانہ

زِ بینی ژی چھوت کن کو نہ زارُن
سنم کرو چھتھ ون روز سِرا دنی بیل
بہ یارب چھوٗ دم میہ چانہ ہلکوی پاس
مژہ تشہ خلقتھاہ پیدا بوٚ کرہ
گُنندہ ساری زو فندہ چھوک ژی
رتھ بہ بیدہ بو مارک بصد فن
بہانہ اَسِن کروامراض وبیماری
پھپھرتہ پھل زہر باد کیت اقسام
جذام وحسبہ مالیخولیا دوٗر
کرُن شُدّہ ہُرک ہُربند بنک بن
مرُن طاعون آسین بیماری
چھسُن تمنی بگردن خون مردم
کرن دشمن بد دشمن ریزہ ریزہ
دڑن دشمن دشمن نش ناہون خون
زہ کن کانہ مارہ نک کرہ نہ گمانہ

17

کیسہ کنہ کرُکھ تت کیتو زعفران بود
لدوک سوی آدمس کیاہ منزہ مرداہ
چھو آدمؑ سِرِ حق حق سِرِ آدم
فرشتو مر لدس از دست قدرت
دپوک ات منز تہ اتھ دوحس گزراو
فرشتو کرو سرود از لحن داوود
کرُوک وعدہ کدو نت بیو ریہ
دلیس و ہ پانہ ربّ اتھ نہ ناخوش
نفخت فیہ من روحی رٔتس کر
کرن تس پیٹھ منز باگ منزلاہ
تت اندر لدکھ نورِ مصطفےٰؐ را
کثافت خاکچی نورن کرس دور
رگن منز روح تس تمائی سپن زود
کرن سجدہ بسوی حق تعالیٰ
خلیفہ کرو پنن پروردگارن

شیطاہ پوپیں عفلتوک لشیا لکوئی رود
سو نوریا احمدؐ س کیتو عمدہ گراہ
بجز حق زانہ کوٹھہ کرہ سِرِ آدم
حقن لتس پانہ کلہ کرنس برحمت
گمان گوس گنہ کٹھ سپھوم نبردراو
دپک ور تن دو آنت منز سو کررود
مرس منز از دپسندید حرزہ پیہ
لبک راحت اندر ادہ نیر ناخوش
دپن لتن پانہ خالق کل شئ پہ
کرن عظمتہ حمداہ رت پرِن کیاہ
لبن گو جان آدمؑ صد صفا ما
نہندوی مر سپون نور علی نور
تتھوی کاتل سپون ایستادہ خود رود
بو بیندہ چاپو چھو پنی چھوک منہ مولی
سپن شاہ شہان سِرِ اجہارن

نصلے آدم زجنت کرد بیرون

تکبر کرٕتہ بر آدمؔ لوٗبے گُل
سٹھاہ نزدیک انت گوٗ سوٗ ثیرٕ دوٗر
بیھوی پنڈار آسوٗس چھیُس بو مافوق
حسد در دل یمتِس از یو العیشر روٗد
یمتس آدمؔ ضعیفنؔ بلہ حسد گوس
سپیون آدمؔ صفی سلطان اعظمؔ
بجنت جای کرلس مای برنس
سوٗ آسوٗ آشیانہ غیب و دامُت
وچھن نعمت تہ راحت جنتن منز
لبُن در آدمؔ انواع بلا آیس
رٹن نہ جا بجنت نہ بہ افلاک
فرشتن عشق چھُو کنہ درد چھکنہ
چھو درد س سوزٕسی آدمؔ سزاوار
چھو فرماوان خباب شیخ عطارؒ
چھو عشقک ذرٕہ بہ از جملہ آفاق

سپُن کافر تہ از رحمت نوٗے ژُل
سوٗ کبرن شاہیہ وانت کرُن زوٗر
تھوی ژھنوٗنس بگردن لعنتک طوق
یمی حسدن سوٗ کرُ مردود و مطروٗد
بگردن طوق لعنت تا ابد سوٗس
معزز کرٕ خدا ین یو مکرمؔ
بگندم دانہ عشقن گرای کرلس
بجنت جای ژ ماندٕ نہ آسوٗ ژاشت
ملک سارہ ی لبن آیس طاعتن منز
برنج و درد و غم تمؔ مبتلا آیس
گرژھت روٗد اندروٗن آدمؔ خاک
در دُ جزٕ آدمی کینہ دِ تکنہ
چھو عشقس درد و سوزٕس سپیؤ کا
یمتس رحمت نثار از رب غفار
چھو درد ک ذرٕہ بہ از جملہ عشاق

ابوبکر فاروق عمر عثمان نور
مرتضیٰ حیدر شبیر و
شبیر شفیع المحشر
لا الٰہ الا اللہ محمد رسول اللہ

١٩

یہ بٔش خبراہ مہ رشت کانہ ژھاہ نہ لانے
تھوی نگاہ یلک بجوزراہ پیرا سے
تکہ اسرار نہ قواص باد سے
دِیوُن لس تہ شجرۃ الخلد اوسے
بباطن وشمناہ عشر لاگن
بظاہر مخلصاہ لس یار لاگن
خلیفس رِبہ سندِس نیش
یدل وسواس پاوُن لس صفیئس

سویامت کھیوک رخت ازتن ویت پیوکیا
بعدہ وات تمی عریان بدن گوک
ولکت گو تاج ازسر لس نیش
کمربند جبریلن نیو صفیئس
یزا از عرش گو آدم گنہگار
سپن ون بوعتابس سوی سزاوار

۲۰

حق لولاہ دپواٗدم صفیئس
گُناہ بخشےٚ اہندی ژٕرہ کرکٕ یِدٕ
دلس خطرہ دریانجاہ آدمسٕ گو
دِپُن آیا یہ کیا گُناہ چھ یا ربک
گبورہ بسندِہ پاسہ یلِس بخشنٕوی کیاہ
گچھِ ہیوزُن یہ خطرہ یلِس صفیئس
یہوی خطرہ دلس اندر بنِس گو
خطاب آو جبریلس یبدہ بیانو زوُد
تھے روح الامین نیچہ دِتو لس
اڈوی اَتھ آسٕ ڈُنس سینس پیٹھ رود
کڈُون ازسینہ لس دربارغ جنت
سو ماوک آدمس دپوہس بنہ ہک
یہ در جنت تہ چھُو ساردی توہی کھن
بتقدیر الٰہی گو مشت لس
بمکر و حیلہ شیطان حسوُدن

ہمی لولاک دپو سانفس نبیئس
امِس نفسٕ مرتباہ چھوی ڈاتن وِیدٕ
ازانٕ خطرہ ہوُرن فکرن بڈیت گو
پدر گرُتھ بوت آسُن پیار و نزدیک
یہ بے پروائی از در گہ چھ کیٹر ھاہ
عجیب ہیوپیدہ دردل گوس وسوس
امی خطرہ پتھ گو تی کمس گو
لبِن خطرہ کڈُس از دِل بنر زوُد
زلہ بکٕ دِن خطرہ ازسینہ کڈُلس
سواولادن نہندِن رُود سو جوُد
رُوُن تہ کنکہ کُل کھتوت نقدرت
خبردار نھونہ نافرمان سپنک
فقطات کنکہ کلسی نکمہ تہ روزن
سو کنکہ ہیُول کھنس عزبانہ پولِس
بمن کُن ون لبُن دنک سٕتاھ فن

دیوک پیر و درو گارن آیس لرزن
نمکس سو نیا زین تخت سرہ قدرن
بعدہ آیہ چھیوہ شیطان وشمن
بیہ دیوو بعدہ بنشن لسبہ فن
کڈوہ بہشتہ سے یک یا بلہ ہنی
شکاہ بترشندہ بان و ...
... ربنا ظلمنا انفسنا ...
... وان لم تغفر لنا وترحمنا ...

ہتھنڈی پاسہ کرُ ہک توبہ قبول
بدل تونچ لطافت کیہ کھ محصول

ولیکن دپوہس از جنت نیر نیر
پچھ کینہ آیستہ دالک تھتھے زیر

دلوک بہ خاک وسی لتن چھوک زمینی
دۄدیت چھوی یہ ون کرنت امینی

زجنت کڈ کھ نیر پانژ بے تن
زیٛیو دن لبعضیں بعضی چھ دشمن

حوا آدم تہ ابلیس متو ربیہ بار
بتن دُون بو عنایت ہُم تہ گے خوار

وسیو نیر و زجنت سوئی زمین
متاع و مستقر سوی تھو کیہ تاحین

چھو دشمن آدمس ابلیس مار
کڈوک آدم زجنت آک اد بار

ہتس کر کردگارن دستگیری
کرُن توبہ سرن ادہ ملک گیری

دلن تونچ لطافت لتس ٹن بام
رٹن ملکِ زمین خلافتِ تام

بہ کنیراہ خازنِ جود و سنی لتس
دلون سارِ دی تھون اولادی لبس

سو آدم بیشکے از نورِ احمد
سپیون سلطان شاہ ملک سرمد

رٹوک میثاق لتس ساری نبی ہت
یہ چھوی نورِ محمد تاودیعت

اکو تعظیم رچھ باصد ادب روز
اکہ تعظیمہ پیار واقرب ینک روز

وصیت کر یہے اولاد خاصن
رچھن تعظیم امکو تم وارہ آسن

ودیعت وا تو لیس آن نورِ طیب
مُجبّب ہتندی لتن بو مُطیب

بیان حلیہ مبارک و شمائل پاک سید المرسلین و خاتم النبیین و محبوب رب العالمین محمد المصطفیٰ صلی اللہ علیہ وآلہ و صحبہ وسلم اجمعین و من تابعہم الی یوم الدین

ید پا چھوی ستھاہ بس و دریچھ
سخن کر مختصر از نعت احمد
دور چھتتھ بیاسند و نیوش [illegible]
بعد پیغمبران نیرد نوا بسکس
بلا شک میتھ و کوٹاہ الصدق
نشرح مصطفیٰ تا ابد [illegible]

بسم اللہ الرحمن الرحیم

ہمتس صالح نبیتس نوٗ نہند باید
کدن شوٗتہ تمسند وی آسونا شتر وار
خلیل اللہ سی سوی نور بو باید
سیٹھوں اسحٰق یلہ انز وے خبر دار
لبن حبیب جمیل یعقوب اران نوٗر
ن سیٹھو یلہ تقیبس آن پدر یوسف
زلیخا از غم او جان و دل باخت
ز مہرش حضرت ایوب صابر
بمہرش یونس از ظلمات غم رست
چو عشقش بود مرد اوّد و دا بابہ
بذکرش چون سلیمان وقی جان یافت
بیادش آن کلیم اللہ چو بشتافتہ
آبا لشکرش فرعون غرق دریا
چو ذکرش عیسیٰ مریم فرو خواند
سو در آخر زمان آید بدنیا

کتہِ منز ناقہ اللہ ز امیر جبار
ہتسندے ہمینہ عاقر گے نہند خوار
تمی سیتی ہمتس بو نار گلزار
وو دُن اولہ کین لس چشمہ نثار
لبون یوسف دوبارہ چشمی نور
دو دیدہ باخت یوسف از تاسف
زحسن ماہ کنعان قبلہ ساخت
بگریان داد جسم خویش از بر
ببطن حوت در معراج پیوست
بدستس نرم آہن گشت بے نار
ازانز و انچھان ملک و ہوا یافت
بیک ضرب عصایش نیل بشگافت
نمود از یمن آن خیر البرایا
پیٹھے تعظیمش در آسمان ماند
سوٗ تابع بآن خیر البرایا

بنام حضرت رب البرایا
زینت کر حلیہ خیر البرایا
پچھوی حبیب اللہ لایق چھکس و لایق
بچھوی بنیمہ عاشق حق تعالیٰ
[illegible]

محمد مصطفےٰ احمد البرایا
دِتھ گن حسن یوسف لس شہنشاہ آسو
سو حسنک آفتاباہ ذرہ یوسف
بخشن پیو ویتھ نہ کمہ چھ آسہ نہ کانہ
کلان سر آسو لتھ خیر الورا
سواز برکت خدا ئن پیدہ گرتھ
وطن آسو عقل گلشن تت سرو منز
ببسر لتھ سرو رس ہر موی چھا یدار
زہ عالم مو الا کین تمہ موی پاکس
سواز مشک وعنبر یہ آسو خوشبو
سو موشکین بمتس عرش علا تخت
دلن پیٹھ ترکتاز ئی انت پتہ وتھ
سو آسو نا ز نبات خلد پیدا
مجعد مو تہند مرغولہ دار آسو
کہی موی سر پاک آسی کسان

ہتھ ندی جلوہ از گل اشیا
تہند ہیو حسن کرو مہر و ہتس آسو
نتہ دریاہ حسنک قطرہ یوسف
ستارہ خور دساری سو چھو کیاہ
ولیکن پانو سوط خوشنالیب
نہ یژ ولہ تہ نہ یژ نکہ لوزہ برمت
دِ دون زن ڈونگ گا ڈا کوتر سی منز
لقب شاہ رسولاں لتس سنزادا
دل و جانم فدا گیسوی پاکس
لچھ بیدِ دل گندتھ بتہ یارہ ہر مو
تہ گرتہ نرم نہ بچہ زلوٹ نہ سخت
کمو بن پد درازی آس نہ تت
تہے از مشک عنبر آسو بویا
چھکن زن ہر طرف مشکِ تتار آسو
ولیکن غیر جح نہ تتہ کوزان

یتی اک معجزہ آسو انجالس
چھُن کھاور دُچھنہ گہ آسو نوادار
چھو یادان والضحی رویک تشا ماہ
سو رنگ رُو سفید اما ملیح آسو
تھنز ہش کس صباحت بیہ ملاحت
دچھن کھاور زُہ عارض لس برابر
ہمتس شاہس گہ کھسن چین جبیس
جبینس پٹھ سو چندر خوشنالس
خم ابرو ہمتس زان طاق شوبان
ہمتس پیوستہ ابرو تہ جمالس
کمان ابرو خدنگ تیر مژگان
تمی چشمہ سیہ نہ مست و مخمور
مکحل چشمہ بے سرمہ شبن کیا
سفیدی منز اچھن سرخی تمس آسی
حیا و زہ چشمہ نمنزہ تیرہ بینا

شہل آسو جلوٗ تہ آفتابس
دو حصہ ماہ دوہفتہ دور رخسار
تمی سو یک چھو واللیل اک بیا ماہ
بلاشک احمر اللون و صبیح آسو
نہ ہیو لس در بلاغت در فصاحت
زہ رہ ہموار خُشک تہ سراسر
کھسن ماہ نو چین جبین لس
تہ سو جاہ سونزن آئینہ جمالس
چھُنا سوی قبلۂ آفاق شوبان
زہ چندر زن چھ تت اوج کمالس
زم آہو قد آسن تت کران جاں
سفیدی شوبہ دُن شہلاہ چھ نور
بیک غمزہ دل مردم نون کیاہ
تھوے عرشس نظرلس بیہ کمس آسی
نمو چشمو دُو پلہ ولتین ترہ آیا

لعاب آن دہانِ پاک خوشبوٗ
دمِ عیسیٰ صفت آبِ دہانس
چھ مِٹھ تلفظ راحتِ جان
سٹھاہ فصیح تہٕ زٕھ الفاظ دِتن آس
سخن شیرین بتش شاہس خوش آواز
دِپن آسو جان ستان آوازِ داود
بلند آو ہنٛد ہر سوی داتان
پران آس خطبہ پیٖہ اِستادہ رودِنا
تہٕ تازہ طبند آواز لحن
تکلم ورزہ دِچھن کھادُن کن کنٛ
ترایہ غمزہ نگوشتہ ابروان سوی
سو افصح در فصاحت تیوت ترطاق
دُقن تس صاف ترایہ سیبِ سیمین
زنخ چہ تمتن موبن نہ ہر سوٗ
سو لیچہ پاک آسو کُ ژوٗر انگٕل

بیمارن خستہ جانن نوشِ داروٗ
دِوان کیتن علیلن سوی شفا سِ
سو دُرٕ زن بوزہ دُنِ در گوشِ تہان داد
کمی لفظاہ تہٕ زیرِ معنی منن آس
سہ جان افراز نغمہ خوب کتنا نہ
ہنٛد لحنا حیات افزا وبا جود
ہنٛدہ حُسنک چھو آوازہ نمایان
بتھے زن بوزہ دِنِ لب نابادہ بوزنا دُن
بصافی تت سہ تنٛدی تازہ گُہنا
سو پھیرن تہٕ عاشقن تمتن نُن
تمتن حرفن جواباہ رُتٕ دنان تنٛدی سوی
ہنٛدہ ہیوٗ صاد پرنوی سیاری شتاق
شوٗبہ دُن تت سیٖح لیچہِک ہمو تمکین
غرور گردانیوہ شوبہ حسن ہموٗ
دِپن اک موٗرٕ چھ کینہہ رنتِ با تجمل

۲۵

کشادہ دوش لتھ سینہ فراخ آسو
ہمتس مہرِ نبوت آسو پر پشت
اولوالابصار وی چھمہ مہراہ
پرز لون با صفا نور عیاناہ
رقم آسو لاشریک لہ نگینس
شکم ہموار با سینہ ہمتن آسو
زہ عالم صدر پاکس لتھ بنام آسو
سو سینہ پاک از آئینہ لتھ صاف
بغل خوشبو سفید آسک تہ بے مو
دو بازو لتھ سہس از زور قوت
دو دستِ پاک از جود و سخا لتھ
زہ رنگین دست ہتند معدن جود
دو بازو دست با صد برگ و ساز آیہ
درازی تن تہ بازوی پاکن
سر انگشتو پتھ لتھ تابہ برفق

گلشن امید کیس برگ و شاخ آسو
زہ شق یم زونہ کرِ ایمای انگشت
سہ کوتر ھٹول ہیوا از نورِ مہراہ
سوا اسرارِ یزدانی نشاناہ
بیہ تتہ خدا ہ نور مبین لتھ
چھو سیر گوہر سو گنجینہ ہمتن آسو
بھے لتھ کائنات صدر نام آسو
خطا شوین ہندی از سینہ تانا
سو پشت پاک آئینہ زہر سو
چھہ پید اخالقن کرمت بقدرت
خدا ین پیدہ کرمت با صفا لبس
زہ گلدستہ ہتی درہ آستین بوٗد
باحسان وکرم اطول دراز آیہ
زہ عالم با گراون بیشک و ظن
درازی دست اوسط خوب والیق

انا ہل پاک ہتند کان احسان
کوتاہ بن در درازی آسی واتان
وپن ستایہ باو سطا برابر
چھو لکن اخلاق تاہ بانت اندر
دو بشتہ دست ہتند گاہ پیشار
چھہ نجتان خاص کرین یکبار
کف رنگین اسند گاہ جا جوان
نت اندر بیضا پر موسیٰ صفا جان
نمی کف نرم تر ابنک زفا قم
ہتن بسند وصف آسیا جد مردم
کف دستِ مبارک گل معطر
عرق خوشبو اسند از مشک و عنبر
مصافحت اکھس ہتند میسر
اکھن لارن ہتن خوشبوی عنبر

گفتش لوح و قلم انگشت لتھ آیہ
کلمہ نہ لوح اندر پشت لتھ آیہ
بند پنس لب حکیم سلیمان
انا ہل پاکس آسو پر اتش تان
ہتن بسند پکس جن وانس تابان
سو دست پاکس لیس بر دست شاوان
زوال لتھ تماشیوی اللہ ناشتراوان
ہنز بابکیا ایک ساق ودو پا
بانہ شاخ خرما خوب وچہ پا
ہتن موب عدل ان فین پاکن
سر و تن بستہ دات پاکن
بعض ساق ین پاکن ہتن لی پرتہ جیو
وہ تتہ پیرِتہ دہ باس پتہ پیر
پنہ ہتن انگشت پا آیہ
زیبا دری پا پتہ زیبا شکاہ آیہ

مسیح اخمص کفِ پا انجاں بس — تہنز گرداہ چشم توتیا لس
لمس اخمص دپن یسند ووشی پا — لگن چپان زمینس ست ہر جا
بیس پا بازمین چپان نہ چپان — مسیح اہل عرب مالش چھہ زانان
تمام کف زمینس پٹ لگن لس — مسیح اہل لعبارت چھی دپن لس
قوی تہ مست لمن بند استخوانس — سونور التور بسرا تہ عیانا
نہ نهند نہ پست تمہ سرو قامت — چھو عشاقن سو قد قامت قیامت
بلندی کن سو قد ید آسو مایل — ولیکن باتو سط آسو کامل
بیلے روزان استادہ سو مولی — سرو گردان لمس از جملہ بالا
سو قامت سر کڈت از نخلِ طوبے — چھو سرواہ تازہ از گلزار خوبے
سو شاہِ جملہ خوبان سروِ بالا — نہند کا لھہ زانہ دپش سایہ برپا
بقد تش شو بہ وُنِ کیاہ زلفِ پُرخم — سو بالا راستی بنیادِ محکم
بہر مجلس سو شوبان شاہ کو تین — زہر کس تھند لمن روزان کتقین
سو جسم اطہر نہند درِّ یتیم آسو — تمکو جوہر ملومت زر و سیم آسو
تنِ آن سروِ گلزار براہ سیم — میانہ آس نہ لاغر نہ جسیم
سو جسم پاک تمہ سند گلبدن آسو — سفیدی سان ملیحی تہ شوبن آسو

27

وداں لوردان پران یلہ آس قرآن
وڈن لتن در نماز از شوق رحمان
نہند گریہ نہ آسوا نہ تنگ انہ شاہ
نہ تس بیت نالہ آسن نہ فغانہ
سو شہ دایم بری از خامیاہ نہ
سو گل زن شاد و خرم دار و تازہ
دہان پاک وقت عطسہ بست
باگی از آستینن وگاہ از دست
لتن آروغ ذکاکر چھو مکروہ
ان ساون چھپر خواری لستوہ
شوگنت پیدار دل لتن چشمہ درخواب
لتن جانس زانہ درواں
لٲف ازنہ خوشبو مشک تاتار
چھو عنبر عطرہ ملی خوب گژھن

نتی عنبر ہیند اولاد مشہور
شتی از جہان سوی یاوِ نَوہ وُد
بیک شب بسکہ بہ بازو زِ وُد قوت
اَبا جملہ نبا میدا شت صحبت
سو مرسل زا خلاص وَاد محفوظ
متی پٹ از شیطانی تہ نفوظ
ہمیشہ اسی عگین دائم الفت
متی تہ زاہ تہ راحت چُھہ ذکر

مرض سارِ وی گلس تہ ذُرتی بول
صحابن اکی نتہ چُھ تو نتہ بول
ذُ پیٹھ یک ما چھیلو از آب وہان
چُھس کر کر زرد و نوکہ فرمان
بن دود شکم دینے نزاہ اکتو
نتی شفائی حقیقتن مرض کا تو

رخ پاکس عرق سنوین چھ لولو
چھو فیضاہ عطر سِی تے خوی پاکک
ز شرم رُوی اوہ گل گشت چون آب
چھو وانِہ پاک تمتند نبوت خوشبو
سو شبنم پاک تمتند کان عنبر
یکنہ دزہ میل خاطر جانب پیش
تمام پا ہمینہ نیش بسُر عت
سُبک گامی ہنز کوہ کیاہ وُنی کس
ہنز سُرعت زمینس دِلی ٹتان آس
سو خوش رفتار با جلدی یکن جوان
قضا حاجت گران بلہ با شرایط
تتھے نتہ جایہ بوئی خوش یوانی
چھو بلہ خوشبوی فضلہ گاو عنبر
بشب تم بول ور کاسہ گران گاہ
ز نانو چھو تہ یو سوی بوُل اطہر

حب کافور زن مشکین و خوشبو
چھو گرداہ نافہ تے نتہ کوی پاکک
سیون مشہور تمتند ناو گلاب
نہ وانن تنت برابر کانہہ نہ خوشبو
مد نیک کوچہ تہ منزل معطر
ہمتس سر دارکو تعیس نِش پیش
پکنہ وقتہ ملان آن شاہ بقوت
ہوس تیہ سُر ننگ کوتاہ نتہیس
صحیفاپ پا ٹھنی تنت زن وان آس
دوان ہمراہ یکیس کونہ نہ واتان
کھوان تمتند زمین سوی لُحاظ
سند جایاہ صنبر آباد اہ بنا نی
چھ تنت تے بوی خوش از طیب سر دو
عبیرک ہیُو گوُھس فیران تتگاہ
بوقت تشنگی آباہ معطر

سیران ہم ریاضت بابی شام شہ
رسین راتس عبادت فضہ وفاہ
وہیب سترزہ نہ فرض اوشت
کران سربیک تہ روزہ فرض اوست
سمین دمی تہ شاہ نہ ہے پر روان
تیجہ جانب سر تہ شاہ سر کران

بتیہ بالفت ہم تہ آسن پایہ ننیہ
نشست وخاست پایان ہے سوری
چھ سن آسن ذہب سحوو صاحب نتیب
دیان تنت کا ہمان اند دریاوی نتیہ سروان
زبان بلہ چھن الا التہنی کتہ تمبر
چھن نہیں جابہ پچھ ہیمن تعیسہ یلمبار ہوان

عجایب معجزه تس کشفِ حالات
تمن احوال سارن ہند چھو تکشوف
کرن اظہار بے افراد تفریط
بہت ییت مجلسے آسن سو جہجاہ
اِشاره اک بدست پاک ہاوان
تعجب در ماہر حق سوروزان
اگہی وقت سخن برچپ ہمے نرو
غضب بدکینہ مہر تم نزاه لبان مے
سو گلزار معانی عین نوره آسو
ڈلان یلہ آس ڈیشان کینہ از حق
تجگوئی مدام اقوم تہ اقوے
گزهان یدڈلیتھی کالہ چیز خوشحال
رہان ییت جایہ آسان منزل و جاه
سو اک حصہ برائی طاعت حق
بییس حصس حقوق اہل و عیال

ہمیش ہیو کالہ تہ نہ در بستر زلات
وچھن ہندوی بنور اللہ موصوف
سوا مراه معتدل نہ جسیم و بسیط
وتان کرکوتہ تتی بیہوده حرکاه
بہ ایبا صد ہزار اسرار باوان
بو شمع خوب دستِ پاک پھیره وان
سر انگشت دستِ راستِ خود
تمس کندوی و پہلو تم پھیران آسی
پھولہ دن گل سوزان وقت سرد ر آسو
گژهان از خشم شعلہ سرخ مطلق
تت اندر از دو عالم تس پروا
وتان چشم مبارک آسی فی الحال
نہ حصہ آسی کراوان وقت خود را
تمو تھویت کران طاعات مطلق
اداکراون خوشا آنوقت و احوال

نیمہ چھ تفوق آو الوود
کران تنین سکن آسنا نفعس آسو
بنیہ تو نعظیم پتہ ہندہ سس نعیشن شیب تنن سو
پرتھ تو اندہ سس و امان جنت گلیران
سکھنہ دو دست وانس کران کاملہ نقطاوان
پتہ زہ نزدیک کران کاملہ پان و دین
سو دو ندہ کران کاملہ ضرار ستم و
تس سکھنہ پنہ کاملہ ضرار نعیم
لتیجی یا البطاف و دکراوان کران
دیان پیہ وقت و دکراوان یادرشاہس
ستکن لیب کاچھاہ تس پادرشاہس
تیکن سس کران روان سس
بزودی کار تشنیا
تیکن شہجہان اصلنا کاکہ گاہ
کیکان دو تیان پادشاہ تاج کاکھ گاہ

پیہ کیھزان بی وزش معقول
تھون تت کن بتش سوی شاہ مشغول
دوکن آس خیرخواه کیتاه پدوان پینہ
مہربان از پدر نسبت بہ زند
دل اصحاب یا خلق و مجال
زمان اس از زیدن در ہر حال
پرن اوکن تھون عزت سو سردار
ییلان تہ آشنا ون خوب اطوار
کران احوال پرسش سارنی جوان
پرن نیکن زنیک تپہ لو ژھن وان
ستھاہ تی پرن نیکن کران آسی
وچھت یت کی ہنر پرم مران آسی
مران پیٹھ گزهان شرمنده دوزخ
انتقس غلق عظمس بنده دوزخ

سوپرت کینسے بقدر دانش و حال
نمتیں نِشں قدر مردم فضل و ہنیں
سو ناصح خیرخواہ خلقن پہ شفقت
دچھِن تس نش خلایق بجید و مر
مُرتّی سانو سارِن ہند سو کابل
پہ کینہ واقع بن اصلاح ہمکوچان
سو دانا در سیاست رتُ بتدبیر
ہمتس خلق عظیم لُطف عمیم آسو
دل بے کینہ دچھُن البر آیا
ہمتس از مشک جنت مانہ پیدا
چھوار یاقوتِ جنت سینہ تمُسند
ستار الحمد بن سینہ مُبارک
ہمتس دل مست عشق حق بدام آسو
چھد اندرم خضر نش از صبر موجود
ہمتس آیں استخوان کافور جنت

تھون پانس نشہ راضی بہر حال
رہی آسِن جھی نوبہ مبین لس
بہرو چھے ہمتس عزت شرافت
چھون پان یشنکی اقرب زو یگہ
سو از تعلیمِ اُمت زاہ نہ غافل
تھون طیار آن سُلطانِ شاہان
تھوتی نیچھودین تمُسند بو جہانگیر
زبان افصح ہمتس قلب سلیم آسو
ز اخلاص و محبت کرکھ پیدا
سو خلقہ پاک ما پچھ تس ہُویدا
حقن کرمت چھو صاف آئینہ بمُسند
تمی نش چھے لبن انوار تارک
تمے نش ترک دُنیا بالتمام آسو
حقن کرمت تمے یژ آیس باجود
سوتی پیدا چھو نا از نور حضرت ص

بیانِ درازی شبِ معراج
کہ چہ شب بود و چہ کیفیت داشت اول سی
سہ دوان اَسئی اَشب وچھ ادوہ سال بنہ حضرتن
سال ازن عمرِ شریفن پنجن
مکسوب و دا

شبِ معراج کِہت ازدن تاوتن
بعد بہکین یتن عرش علا ورتن و
ساوزمن زمینن سیر آسمان کراو
خدائی پانی دیدار اس باد
کر دون سیراه پلکان الاحسان
سین واقف سو اسراران عیان
یچھ شیچھن دیدار الله
بوجن بودن یقین انتقاد

جنن انسن وشتن پٹ حکومت

ممتن ثناہس چھو تہیوکس آسہ رفعت

بیانِ تناولِ قلیلے از غلات و شیر و خضرات و لحم و کباب و خرما از سرورِ شیخ و شاب و رسالت مآب صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم

کرن لذاتِ دُنیا ترک بالکل
ترِ ہیتھی ۶۳ سال ممتن عمرِ مبارک
زِ جملہ انبیاءؑ ازھد سوآگاہ
اکوی من بیہ وُ ہے ۴۰ سیری پدیا
جوک ثہ ہے ۱۳ سدا ہی سیرکنگ
خرو پانژ سیر بیہ اڈ سیر کھیمت
کباب و گوشت کھیمت ڈاے آثار
وچھون گرتھ کھن تہ جن نس ثنا ہس
بیہ کم کھت بیوت آسوک زور و قوت
ممتن زور از ہمہ اقویٰ و اقوم

سوآنذ ہد از ہمہ آسہ بانو کل
تکمرک یتہ دیان اللہ تبارک
بمن درہن غذا کیہو مُنت قلیلاہ
کھیمتِ تم آسو کس تہیو ترک اقوے
تمو کھیمت چھ ساڈے پانژ شیر ک
تمی تمِلک تہ ساڈے پانژ کھیمت
سور ہیر زاہدن شاہن سوسزوار
بیہ ماوآنان چھو اک سیراہ تہ دہ ہس
بیہ ہت آسن پہلوانس ثنراہ شت
تمو زور و نِشی عضفور رستم

۳۱

دِنی پیراون تہ ل قاب و دو سین
اوا افسطرات تقش دپوانہ پاذین
کروک بوت سیر قرت درہ بیہ ای
بلک گرمی و نے ایک بوشتن جای
سو شب ارداہ درہ پکھوک بحضرتم
دین کیہنہ تہ درہ گیہ تحفرکت

فائدہ در بنا جات
بدرگاہِ مجیب الدعوات

خداوندا ز چھوک خلاق آن نور
النشزی لود کرم جسم و جان نور
رتم نورہ لیسہ زبہ ھم کیہ کام نور
دوی ہنز تھ رنج نجشتہ پین و نور
بماساہ نجشتہ اسلا کوی زری
دلس عرفان دتم نور یقین پور

بنور النور فی روح الروح یا رب
کردم از شوق خود جان و جہان نور و
تلایہ اہل بیت اقرب و محب ہت
پننہ دیدارہ کریان دو جہان نور و
مشائخ اوستاد اولین بت اولاد
بن پت سوز آے خلاق جان نور و
درود و رحمت و رضوان ہر دم
نبی عطری کرن آہ و فغان نور و
چھ حافظ و اہند ناد دیوان

لنا اتمم نورنا وادر لنا نورہ
ربنا اتمم لنا نورنا واغفرلنا
انک علی کل شیء قدیر

تمام شد

۳۲

وچھن مہ بوزوم کھاور تم نور
مہ از ظلمات دم یا رب رہائی
کردم بین نور یا رب جان و تن نور
تن و جان دین ایمان سفت و نوتھم
کھی پایہ ویش نور نامہ
[illegible]
بحق غوث الاعظم شاہ جیلان
ہمنزہ اللہ زندہ کراوت دین احمد

مہ برونتھی نور ژی پیتھی دم نور
ہری بونہ تی مہ دم نور علی نور
بحق مصطفے فخر زمن نور
ون القان نکتہ بخشتم رایگان نور
مہ ہت یارب کر حسن جان و جہان نور
کنن تے بخشتم بی سیمعک نور
کروک دل غرق نوری جسم جان نور
[illegible] الامکان نور
[illegible]